

Huis in oude kerk, klooster

Een kerk, klooster of moskee: het zijn geen gebouwen waar je als eerste naar zoekt op Funda. Toch krijgen gebouwen van religieuze instellingen steeds vaker een bestemming als woonruimte. Drie bewoners vertellen over hun 'religieuze' woonomgeving.

tekst MARLOES DE MOOR foto's DINGENA MOL

Soms bellen kerkgangers aan bij de gereformeerde Noachkerk in Amsterdam-Noord, waar zij vroeger hun zondagochtenden sleten. Ze herinneren zich de geur van pepermunt en Boldoot, het stijve hout in hun rug en de kille mystiek van de hoge gewelven. Hoewel de Noachkerk sinds 1999 buiten gebruik is, zijn ze wel eens verbaasd als niet een stemmig fluisterende predikant, maar een parmantig brok energie in de persoon van de 74-jarige Frits Löhnen de massief houten deur opent.

Löhnen is naar eigen zeggen de eerste *mental coach* ter wereld. Al ruim dertig jaar voorziet hij bekende tv-persoonlijkheden als Hennie

Huisman en Caroline Tensen van adviezen en drukt hij hen op het hart dat de mens het meest lijdt door het lijden dat hij vreest. "Nooit van je zwakte uitgaan," benadrukt hij.

Als Löhnen op de foto moet, zegt hij, voordat hij in de lens kijkt, 'ik ben goed' tegen zichzelf en vervolgens trekt hij een tronie waar John F. Kennedy nog wat van zou hebben kunnen leren. "Zo werken die dingen."

De breedgeschouderde kerk met zijn hoge plafonds bevalt hem goed. Veel ruimte, het grote gebaar. Daar houdt Löhnen van. Negen jaar geleden was hij toevallig op zoek naar een andere woon-werkruimte. "Ik reed langs de Noachkerk en dacht: verrek, het lijkt wel of hij leegstaat. Het leek me meteen wat."

Maar er speelde nog iets: de liefde. Hij was inmiddels al een tijdje samen met een 31 jaar jongere vrouw die hem twee zoontjes schonk. "Ik wil hen later iets moois kunnen nalaten. En dat is deze kerk. Die zal hen altijd aan mij herinneren."

Makkelijk ging het niet. "Een hypotheek krijg je niet zomaar voor zo'n gebouw. Maar een bouwvergunning wel," vertelt hij.

In samenwerking met kerkmaker Reliplan kreeg Löhnen het uiteindelijk rond. De kerk werd gedurende anderhalf jaar volledig verbouwd en biedt nu onderdak aan drie kantoren en twee woningen.

Op de galerij trippelen zijn zoons op kousenvoeten. "Toen ze jonger waren, riepen ze altijd 'wat is het hier klein!' als ze bij vriendjes gingen spelen die in een eengezinswoning woonden," lacht Löhnen.

In één van de andere vertrekken huist een bedrijf dat levensverlengende druppels verkoopt. Löhnen gebruikt ze zelf ook dagelijks. "En zie hier het resultaat!"

Het blond zit nog in zijn haar en zijn wangen zijn strak en blozend. "Dankzij deze druppels en mijn levensstijl blijf ik me jong voelen," vertelt Löhnen enthousiast, om het waargebeurde sprookje dat zich hier afspeelt, kracht bij te zetten.

Luguber is het er nooit, ook niet 's nachts. "Ik sprak eens met een vrouw die aan reiki doet en ze waarschuwde me dat hier veel overleden mensen opgebaard hebben gelegen. Die konden nog wel eens terugkomen..."

Löhnen schudt meewarig zijn

Frits Löhnen met vrouw en kinderen in zijn woonkamer in de voormalige Noachkerk

hoofd: "Dat zweverige is niks voor mij. Maar toen ik een keer 's nachts boven liep en een balk hoorde knarsen, schrok ik toch. Ach schei uit, idioot,' zei ik meteen tegen mezelf."

Anders verging het Sonja de Leeuw (71). Haar gang naar het Rosaklooster in Amsterdam-Noord was elf jaar geleden niet geheel vrijwillig. Met alleen een plastic tasje – het was alles wat ze nog bezat – stond ze kleintjes voor de dubbele eikenhouten deur met zwaar metaalbeslag.

"Ik zag er tegenop en dacht: wat moet ik in een kloosterhuis doen? En dan in Noord nog wel! Ik zag het al voor me: met landerijen, gras en koeien. Ik had geen flauw benul van wat me te wachten stond."

Na een beslaglegging op haar huis verbleef De Leeuw eerst drie jaar in Wijkzickenboeg de Gastenburgh, totdat ze terecht kon in het Rosaklooster.

Het klooster werd tot begin jaren negentig bewoond door de Zusters Dominicanessen. Een projectontwikkelaar wilde het gebouw destijds slopen. Reliplan bleek bereid het pand over te nemen en wist het zo van de ondergang te redden. Het complex, dat ontworpen is door de architect Kropholler, staat nu op de lijst van rijksmonumenten.

De bewoners die wat landerig door de monumentale zwart-wit geblokte gang slenteren, interesseert het weinig. Ze zijn allang blij als ze zich voor hun eigen ondergang kunnen behoeden.

Sinds 1996 huren Cordaan en het Leger des Heils de ruimte met een dagactiviteitencentrum voor mensen met psychische problemen, een opvangcentrum voor alleenstaande jonge moeders en een woonvoorziening voor vrouwen.

De Leeuw is inmiddels gehecht geraakt aan haar woonomgeving. "Ik zou niet meer weg willen. Vaak zit ik op het ijzeren bed in mijn dakka-mertje te schilderen of te tekenen. En ik werk aan een kinderboek. Als

'Deze kerk zal mijn kinderen altijd aan mij herinneren'

ik tenminste geen stemmetjes in mijn hoofd hoor, want dat leidt me af."

De dagen glijden voorbij en meestal verschillen ze nauwelijks van elkaar. Dan stieft De Leeuw met drie sinaasappelen in het mandje van haar rollator door de gangen waar de geluiden hol klinken. Buiten komt ze nauwelijks. "Ik ben slecht ter been. Een vriendin doet soms een boodschap. En familie heb ik niet meer."

In de gemeenschapsruimte zitten andere bewoners wazig voor zich uit te staren of zacht te mompelen, soms onderbroken door een loze

Ivo Vegter in de voormalige Aya Sofiamoskee in West.